ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Τεύχος 84, Ιούνιος 2002

ΙΝΕ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΤΩΝ 2002 - 2003

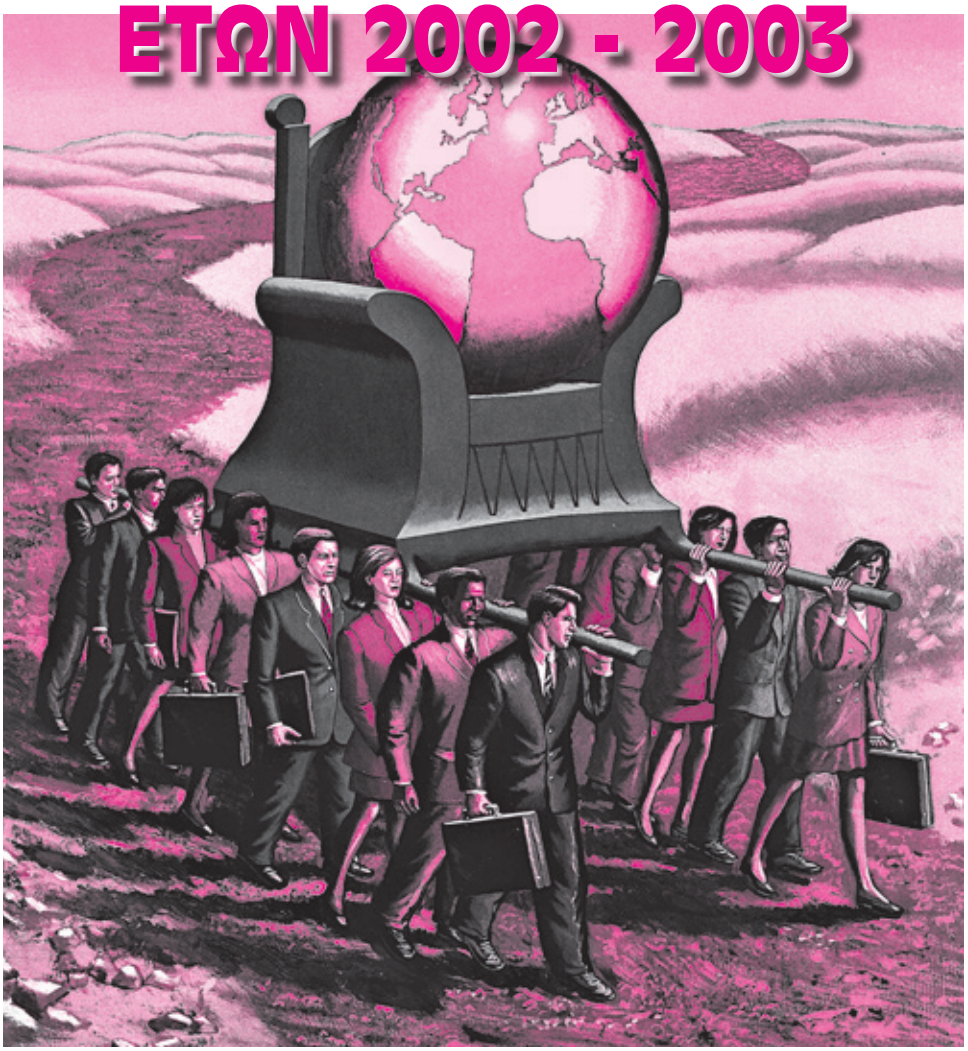

◆ Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ετών 2002 και 2003 ◆ Η απασχόληση το 2001 ◆ Η κοινωνική προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση ◆ Η εξέλιξη του κατώτατου μισθού και ημερομισθίου 1984-2003

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Τεύχος 84, Ιούνιος 2002

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η ΓΣΕΕ και οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων, υπέγραψαν την 15η Απριλίου 2002 την νέα Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) για το 2002 και το 2003. Στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και τα δύο μέρη συμφώνησαν για τη συνέχιση του μεταξύ τους διαλόγου και την ανάληψη εκείνων των πρωτοβουλιών, ώστε να επιτυγχάνεται η ενσωμάτωση των μεταξύ τους συμφωνιών στην εσωτερική νομοθεσία. Η μείωση του χρόνου εργασίας χωρίς μείωση των αποδοχών, πέραν του οικονομικού σκέλους του διεκδικητικού πλαισίου, ήταν ένα από τα βασικά θεσμικά αιτήματα της ΓΣΕΕ. Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ σε αυτό το τεύχος παρουσιάζει τη νέα ΕΓΣΣΕ. Επιπλέον, παρουσιάζονται άρθρα για την απασχόληση το 2001, καθώς επίσης, την κοινωνική προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος, η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ παρουσιάζει την εξέλιξη κατώτατου μισθού και ημερομισθίου 1984-2003.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Χρήστος Πολυζωγόπουλος • **ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:** ΤΟ Δ.Σ.ΤΟΥ ΙΝΕ, *Πρόεδρος:* Χρήστος Πολυζωγόπουλος, *Αναπληρωτής Πρόεδρος:* Νώντας Λαμπρακάκης, *Αντιπρόεδρος:* Π. Βούτος, Στ. Λαιμός, Γ. Ποντικός, *Γρ. Οικονομικού:* Κ. Πουπάκης, *Διευθύνων Σύμβουλος* Φ. Φατούρος, *Μέλη:* Α. Βλάχος, Π. Γρατσάνης, Χ. Καλύβας, Ν. Τσιούνης, Α. Μητρόπουλος, Γ. Ντάσης, Δ. Παρλαβάντζας, Λ. Τέσκος, •**ΓΡΑΦΕΙΑ:** Εμμ. Μπενάκη 71Α, Αθήνα 106 81, Τηλ: 010 3327710, 010 3327726, Fax: 010 3304452• **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ** www.inegsee.gr.• **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:** ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 010 5156820, Fax: 010 5156811

ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΤΩΝ 2002 ΚΑΙ 2003

Στην Ελευσίνα, σήμερα την 15η Απριλίου 2002, οι υπογράφοντες την παρούσα Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, αφενός:

α) Οδυσσέας Κυριακόπουλος, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών και εκπρόσωπος αυτού

β) Γεώργιος Μότσος, Πρόεδρος και Γεώργιος Δρίκος, Γενικός Γραμματέας της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας και εκπρόσωποι αυτής

γ) Χρήστος Φώλιας, Πρόεδρος και Διονύσιος Λοτσάρης, Γενικός Γραμματέας της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου και εκπρόσωποι αυτής και αφετέρου Χρήστος Πολυζωγόπουλος, Πρόεδρος και Γιάννης Μανώλης, Γενικός Γραμματέας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας και εκπρόσωποι αυτής, όλοι νόμιμα εξουσιοδοτημένοι, συμφωνούν και συναποδέχονται τα εξής:

Κατά τις διαπραγματεύσεις όλοι οι συμβαλλόμενοι με αίσθημα ευθύνης για τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις της χώρας διατύπωσαν την αναγκαιότητα να επιδιώξουν τη συνέχιση του μεταξύ τους διαλόγου και να αναλάβουν τις κατάλληλες πρωτοβουλίες, ώστε να επιτυγχάνεται η ενσωμάτωση των μεταξύ τους συμφωνιών στην εσωτερική νομοθεσία. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν επίσης να επιδιώξουν από κοινού τις αναγκαίες θεσμικές αλλαγές, που θα επιβεβαιώνουν και θα αναβαθμίζουν το ρόλο τους στην κοινωνία και την οικονομία, με ουσιαστική συμμετοχή στα όργανα που σχεδιάζουν και υλοποιούν την (εκάστοτε)κυβερνητική πολιτική, στα θέματα που τους αφορούν.

Όσον αφορά στο αίτημα της Γ.Σ.Ε.Ε. για μείωση του εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας, τα συμβαλλόμενα μέρη αποφασίζουν την άμεση ανάθεση του θέματος σε ειδική, κοινή, ομάδα εργασίας η οποία, με βάση όσα τέθηκαν στην παρούσα διαπραγμάτευση, θα επιδιώξει την προσέγγιση των δύο πλευρών με στόχο την κοινή συμφωνία μέχρι τέλους Μαΐου 2002.

Με βάση τα ανωτέρω τα συμβαλλόμενα μέρη συμφώνησαν τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ 1

Κατώτατα όρια αποδοχών 2002

Α) Τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων των εργαζομένων όλης της χώρας, όπως έχουν διαμορφωθεί την 31η.12.2001 με βάση την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. των ετών 2000-2001, αυξάνονται ως εξής:

1. Την 1η.1.2002 αυξάνονται κατά ποσοστό 1,1% με βάση τη ρήτρα διόρθωσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 της ως άνω Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2000-2001.

2. Όπως διαμορφώνονται με βάση την προηγούμενη περίπτωση 1 αυτής της παραγράφου οι μισθοί και τα ημερομίσθια αυξάνονται από 1ης.1.2002 κατά ποσοστό 2,5% και

3. Όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 30η.6.2002 με βάση την προηγούμενη περίπτωση 2 αυξάνονται από 1ης.7.2002 κατά ποσοστό 1,8%.

Β) Μετά τις αυξήσεις της προηγούμενης παραγράφου Α τα νέα γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων διαμορφώνονται ως εξής:

α) Εργατοτεχνίτες και εργατοτεχνίτριες, που δεν έχουν συμπληρωμένη τριετή υπηρεσία ή προϋπηρεσία και είναι άγαμοι: Βασικό ημερομίσθιο από 1ης Ιανουαρίου 2002 € 21,96 και από 1ης Ιουλίου 2002 € 22,35.

β) Υπάλληλοι, που δεν έχουν συμπληρωμένη τριετή υπηρεσία ή προϋπηρεσία, και είναι άγαμοι: Βασικός μισθός από 1ης Ιανουαρίου 2002 € 490,04 και από 1ης Ιουλίου 2002 €498,86.

Γ) Εφόσον την 1η.1.2003 οι μισθοί και τα ημερομίσθια, όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 31η.12.2002 δεν εξασφαλίζουν επίπεδο αύξησης υπερβαίνον τουλάχιστον κατά 1% τον επίσημο μέσο Δ.Τ.Κ. του έτους 2002 προς 2001, θα αναπροσαρμοσθούν από 1ης.1.2003 έτσι ώστε να υπερβαίνουν κατά μία (1) ποσοστιαία μονάδα το μέσο Δ.Τ.Κ. του έτους αυτού.

Δ) Τα ανωτέρω συνολικά γενικά κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων εφαρμόζονται αντιστοίχως και για τους μαθητευόμενους εργατοτεχνίτες, καθώς και για τους υπαλλήλους που έχουν συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας τους αναλόγως με το χρόνο απασχόλησής τους.

ΑΡΘΡΟ 2

Κατώτατα όρια αποδοχών 2003

1. Οι μισθοί και τα ημερομίσθια αυξάνονται για το 2003 κατά ποσοστό 3,9%. Η αύξηση αυτή θα δοθεί την 1η.1.2003 εφάπαξ στα ημερομίσθια και τους μισθούς, όπως θα έχουν τυχόν διαμορφωθεί την 31η.12.2002 με βάση την εφαρμογή των παραγράφων Α και Γ του προηγουμένου άρθρου 1.

ΑΡΘΡΟ 3

Υπολογισμός Επιδομάτων

Τα επιδόματα που προβλέπονται από εθνικές γενικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ή όμοιας έκτασης διαιτητικές αποφάσεις, υπολογίζονται επί των γενικών κατωτάτων ορίων μισθών και ημερομισθίων των άρθρων 1 και 2 της παρούσας.

ΑΡΘΡΟ 4

Αποζημίωση καταγγελίας σύμβασης εργατοτεχνιτών (-τριών)

Οι αποζημιώσεις του β.δ. 16/18 Ιουλίου 1920, όπως διαμορφώθηκαν με τις Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. του 1989 (άρθρο 7), του 1994 (άρθρο 4), του 1996 (άρθρο 6), του 1998-1999 (άρθρο 4) και του 2000-2001 (άρθρο 5), βελτιώνονται και καθορίζονται ως εξής, ανάλογα με το χρόνο υπηρεσίας του εργατοτεχνίτη (τριας):

Προϋπηρεσία	Αποζημίωση
Από 2 μήνες έως 1 έτος	5 ημερομίσθια
Από 1 έτος συμπληρωμένο έως 2 έτη	7 ημερομίσθια
Από 2 έτη συμπληρωμένα έως 5 έτη	15 ημερομίσθια
Από 5 έτη συμπληρωμένα έως 10 έτη	30 ημερομίσθια
Από 10 έτη συμπληρωμένα έως 15 έτη	60 ημερομίσθια
Από 15 έτη συμπληρωμένα έως 20 έτη	95 ημερομίσθια
Από 20 έτη συμπληρωμένα έως 25 έτη	115 ημερομίσθια
Από 25 έτη συμπληρωμένα έως 30 έτη	135 ημερομίσθια
Από 30 έτη συμπληρωμένα και άνω	150 ημερομίσθια

ΑΡΘΡΟ 5

Ετήσια κανονική άδεια

Η διάρκεια της σχέσης εργασίας (βασικός χρόνος), που απαιτείται για τη γένεση της αξίωσης για τη χορήγηση της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές (Α.Ν. 539/1945, όπως ισχύει), μειώνεται από δώδεκα σε δέκα (10) μήνες συμπληρωμένους.

ΑΡΘΡΟ 6

Άδεια φροντίδας παιδιού

1. Οι μητέρες εργαζόμενες δικαιούνται, για χρονικό διάστημα τριάντα μηνών από τη λήξη της άδειας τοκετού, είτε να προσέρχονται αργότερα, είτε να αποχωρούν νωρίτερα από την εργασία τους κατά μία ώρα κάθε ημέρα.

Εναλλακτικά, με συμφωνία του εργοδότη, το ημερήσιο ωράριο των μητέρων μπορεί να ορίζεται μειωμένο κατά δύο ώρες ημερησίως για τους πρώτους 12 μήνες και κατά μία ώρα για έξι (6) επιπλέον μήνες.

2. Την άδεια απουσίας για λόγους φροντίδας του παιδιού, δικαιούται και ο πατέρας εφόσον δεν κάνει χρήση αυτής η εργαζόμενη μητέρα, προσκομίζοντας στον εργοδότη του σχετική βεβαίωση του εργοδότη της μητέρας του παιδιού.

3. Το δικαίωμα καθυστερημένης προσέλευσης ή πρόωρης αποχώρησης της μητέρας και εναλλακτικά του πατέρα για τη φροντίδα του παιδιού, έχουν και οι θετοί γονείς παιδιού ηλικίας ως έξι (6) ετών, υπό τους ίδιους ως άνω όρους των φυσικών γονέων και χρονική αφετηρία την υιοθεσία.

4. Την άδεια φροντίδας παιδιού δικαιούνται και οι άγαμοι γονείς.

5. Η άδεια φροντίδας του παιδιού, θεωρείται και αμείβεται ως χρόνος εργασίας και δεν πρέπει να προκαλεί δυσμενέστερες συνθήκες στην απασχόληση και στις εργασιακές σχέσεις.

ΑΡΘΡΟ 7

Μονογονεϊκές οικογένειες

Στους εργαζόμενους (-ες), που έχουν χηρέψει και στον άγαμο (η) γονέα, που

έχει την επιμέλεια του παιδιού, χορηγείται άδεια με αποδοχές έξι (6) εργασίμων ημερών το χρόνο, πέραν αυτής που δικαιούται από άλλες διατάξεις. Γονέας με τρία (3) παιδιά ή περισσότερα, δικαιούται άδεια οκτώ (8) εργασίμων ημερών.

Η άδεια αυτή χορηγείται λόγω αυξημένων αναγκών φροντίδας παιδιών ηλικίας μέχρι δώδεκα (12) ετών συμπληρωμένων, χορηγείται εφάπαξ ή τμηματικά μετά από συνεννόηση με τον εργοδότη, σύμφωνα με τις ανάγκες του γονέα και δεν πρέπει να συμπίπτει χρονικά με την αρχή ή το τέλος της ετήσιας κανονικής άδειας.

ΑΡΘΡΟ 8

Άδεια για μεταγγίσεις αίματος και παραγώγων του ή αιμοκάθαρσης

Εργαζόμενοι (-ες) με εξαρτημένη σχέση εργασίας, που έχουν υπηρεσία μέχρι τεσσάρων (4) ετών στον ίδιο εργοδότη, οι οποίοι (-ες) πάσχουν από νόσημα, που

απαιτεί μεταγγίσεις αίματος και παραγώγων του ή αιμοκάθαρση και το οποίο έχει γνωστοποιηθεί στον εργοδότη, δικαιούνται έως είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες το χρόνο επιπλέον άδεια, με αποδοχές.

ΑΡΘΡΟ 9

Άδεια λόγω θανάτου συγγενούς

Στους εργαζόμενους (-ες) με εξαρτημένη σχέση εργασίας χορηγείται άδεια δύο (2) ημερών με αποδοχές σε περίπτωση θανάτου συζύγου, τέκνων, γονέων και αδελφών.

ΑΡΘΡΟ 10

Προστασία της απασχόλησης των «εξαρτημένων» ατόμων κατά την περίοδο της απεξάρτησης

Δεν επιτρέπεται η απόλυση «εξαρτημένου» ατόμου εξαιτίας της εξάρτησης, εφόσον αποδεδειγμένα μετέχει σε πρόγραμμα απεξάρτησης και για τέσσερις (4) μήνες από την υπαγωγή του στο πρόγραμμα αυτό και για μία φορά.

ΑΡΘΡΟ 11

Προστασία της απασχόλησης ηλικιωμένων εργαζομένων-ανέργων

Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να προωθήσουν για τους ηλικιωμένους:

α) Την συμμετοχή τους κατά προτεραιότητα σε όλα τα προγράμματα ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης-επανειδίκευσης.

β) Την ενίσχυση των κινήτρων για την ένταξή τους σε προγράμματα νέων θέσεων εργασίας (εάν έχουν απολυθεί) και στα προγράμματα για την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας.

ΑΡΘΡΟ 12

Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση (Λ.Α.Ε.Κ.)

1. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης συμφωνίας των μερών του Ιουλίου 2001 για την ανάγκη αναδιοργάνωσης του Λ.Α.Ε.Κ., ώστε να αποκτήσει περισσότερη αυτονομία, ευελιξία και αποτελεσματικότητα, τα συμβαλλόμενα μέρη κατάρτισαν πρόταση Σχεδίου Νόμου, το οποίο προσαρτάται στην παρούσα Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

Σ' αυτό τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν στη μετατροπή του Λογαριασμού για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση (Λ.Α.Ε.Κ.) σε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, Οργανισμό ανεξάρτητο, που θα λειτουργεί στο πλαίσιο των διατάξεων του Σχεδίου Νόμου, που προτείνεται και κατά παρέκκλιση των διατάξεων, που αφορούν στο δημόσιο τομέα, θα έχει σκοπούς και πόρους αυτούς του Λ.Α.Ε.Κ. και θα διοικείται από τέσσερις εκπροσώπους, που θα προτείνει η Γ.Σ.Ε.Ε. και τέσσερις που θα προτείνουν ανά ένα ο ΣΕΒ, η ΓΣΕΒΕΕ, η ΕΣΕΕ και τον τέταρτο από κοινού οι εργοδοτικές οργανώσεις, καθώς και από ένα (1) εκπρόσωπο του Υπουργείο Εργασίας.

Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προωθήσουν το προσαρτώμενο στην Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. Σχέδιο Νόμου προς την Κυβέρνηση, με αίτημα να το εισαγάγει προς ψήφιση στη Βουλή, χωρίς να αλλοιωθούν σε ουσιαστικά ζητήματα οι διατάξεις του, πέραν των απαραίτητων μεταβολών που τυχόν θα χρειασθούν κατά τη νομοτεχνική επεξεργασία του.

2. Στο πλαίσιο των δράσεων κοινωνικής αλληλεγγύης και αρωγής των ανέργων, τα συμβαλλόμενα μέρη αποφασίζουν να διερευνήσουν τη δυνατότητα κάλυψης από τον Λ.Α.Ε.Κ. ασφαλιστικών εισφορών μακροχρόνια ανέργων άνω των 65 ετών, στους οποίους υπολείπονται ένσημα, για να θεμελιώσουν δικαίωμα πλήρους σύνταξης, δεδομένου ότι λόγω ηλικίας είναι πολύ δυσχερής η επανένταξή τους σε θέσεις απασχόλησης.

Η έκταση εφαρμογής του μέτρου θα εξαρτηθεί από τη μελέτη του κόστους του, με βάση τα στοιχεία, που θα ζητηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

3. Τα μέρη συμφωνούν στην ανάγκη διαμόρφωσης προγράμματος δράσης για το άμεσο μέλλον. Για το λόγο αυτό πρέπει να δημιουργηθεί ειδική ομάδα επεξεργασίας από εκπροσώπους των μερών, η οποία θα το εκπονήσει, οι δε διοικήσεις όλων των οργανώσεων δεσμεύονται να συναντώνται ανά τρίμηνο προκειμένου να συζητούν και να αποφασίζουν για την πορεία του.

4. Συμφωνείται ο καθορισμός του ποσοστού επιχορήγησης των εκπαιδευτικών δομών της Γ.Σ.Ε.Ε. σε 45% και του συνόλου των εργοδοτικών οργανώσεων σε 55%.

5. Τα μέρη, αναγνωρίζοντας το σημαντικό έργο των εκπαιδευτικών δομών των οργανώσεων στην ενίσχυση της απασχόλησης, αποφασίζουν το συνολικό ποσοστό της επιχορήγησής τους να ανέρχεται σε 20%.

ΑΡΘΡΟ 13

Εισφορά στον Οργανισμό της Εργατικής Εστίας

Τα μέρη συμφωνούν στην καταβολή επιπλέον εισφοράς υπέρ του Οργανισμού

Εργατικής Εστίας κατά 0,05 για το κάθε μέρος χωριστά. Η υποχρέωση καταβολής ισχύει από την ημέρα της υπογραφής αυτής της ΕΓΣΣΕ, με την προϋπόθεση και τους όρους που θα ορίσει νομοθετική του ρύθμιση. Την 1η /1/2003 η υποχρέωση καταβολής αυξάνεται περαιτέρω κατά 0,05 και ανέρχεται σε 0,10% για το κάθε μέρος (εργοδοτική και εργατική εισφορά), έτσι ώστε το συνολικό ποσοστό εισφοράς υπέρ του Οργανισμού να ανέρχεται σε 0,35% συνολικά για το κάθε μέρος.

ΑΡΘΡΟ 14

Υποστήριξη του Εθελοντισμού για τους Ολυμπιακούς Αγώνες 2004

Για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των εργαζομένων ως εθελοντών κατά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, χορηγείται άδεια με αποδοχές επιπλέον αυτών που δικαιούνται με τις κείμενες διατάξεις.

Την άδεια δικαιούνται όσοι απασχοληθούν σε επίσημο εθελοντικό πρόγραμμα και είναι ίση με το ήμισυ των ημερών της εθελοντικής απασχόλησης και εκπαίδευσής τους για τους Αγώνες, με ανώτατο όριο ημερών αυτής της άδειας τις δέκα (10) ημέρες.

Ο χρόνος απουσίας συναρτάται με τις ανάγκες του επίσημου εθελοντικού προγράμματος, που συμμετέχει ο εργαζόμενος και χορηγείται κατόπιν συμφωνίας με τον εργοδότη μετά την 1η Οκτωβρίου του 2004.

Οι αποδοχές που καταβάλλει ο εργοδότης για τις ημέρες αυτής της άδειας είναι αυτές, που θα κατέβαλε στον εργαζόμενο, εάν εργαζόταν, χωρίς επιπλέον επίδομα αδείας.

ΑΡΘΡΟ 15

Κοινές προτάσεις

Τα συμβαλλόμενα μέρη αναλαμβάνουν να προωθήσουν από κοινού:

1. Την απαλλαγή από το φόρο, της αποζημίωσης των μισθωτών λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας τους μέχρι ποσού αποζημίωσης 29.500 ευρώ (10.000.000) δρχ. περίπου). Για ποσό ανώτερο αυτού, ο φόρος θα πρέπει να καταβάλλεται σε 5 ετήσιες δόσεις χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.
2. Εφαρμογή κατάλληλων φορολογικών ρυθμίσεων, ώστε να ενθαρρύνονται τα συστήματα συμμετοχής των εργαζομένων στα κέρδη των επιχειρήσεων, με τη μορφή παροχής μετοχών ή διανομής μέρους των κερδών (συμμετοχής στα κέρδη).

3. Αύξηση κατά 20% των αποδοχών, που καταβάλλει ο ΟΑΕΔ στους μισθωτούς του Ιδιωτικού Τομέα, που κάνουν χρήση της άδειας για συμμετοχή στις εξετάσεις, όπως αυτή προβλέπεται με το άρθρο 7 της ΕΓΣΣΕ 1996, με το άρθρο 6 της ΕΓΣΣΕ 1998-1999 και το άρθρο 9 της ΕΓΣΣΕ 2000-2001.

4. Καταβολή επιδόματος από τον ΟΑΕΔ στους γονείς που κάνουν χρήση της γονικής άδειας ανατροφής (άρθρο 25 του Ν. 2639/1998, μέχρι 3 ½ μήνες). Ο ΟΑΕΔ θα πρέπει να καταβάλλει επίσης το ποσό, που απαιτείται για την εξαγορά του ποσοστού ασφαλιστικής εισφοράς εργαζομένου και εργοδότη για το χρόνο της γονικής άδειας.

ΑΡΘΡΟ 16

Διατηρούμενες διατάξεις

1. Αποδοχές ανώτερες στο σύνολό τους από αυτές που καθορίζει η παρούσα συλλογική σύμβαση ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας, που προβλέπονται από νόμους, διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, συλλογικές συμβάσεις, διαιτητικές αποφάσεις, εσωτερικούς κανονισμούς, έθιμα ή ατομικές συμβάσεις εργασίας, δεν θίγονται από τις διατάξεις της παρούσας.

2. Όσες διατάξεις προηγούμενων Εθνικών Γενικών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και αντίστοιχων διαιτητικών αποφάσεων δεν έχουν καταργηθεί ή τροποποιηθεί, εξακολουθούν να ισχύουν.

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2002.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Για τον Σ.Ε.Β.

Ο Πρόεδρος
Οδ. Κυριακόπουλος

Για τη Γ.Σ.Ε.Ε.

Ο Πρόεδρος — *Χ. Πολυζωγόπουλος*
Ο Γεν. Γραμματέας — *Γ. Μανώλης*

Για τη Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ο Πρόεδρος — *Γ. Μότσος*
Ο Γεν. Γραμματέας — *Γ. Δρίκος*

Για τη Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ο Γεν. Γραμματέας — *Χρ. Φώλιας*
Ο Γεν. Γραμματέας — *Διον. Λοτσάρης*

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΓΣΣΕ 2002-2003

Το παρόν προσαρτάται στην Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2002 – 2003 και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ (ΟΔΕΑΕΚ)

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Εισφορών για την Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση» (ΟΔΕΑΕΚ), με έδρα την Αθήνα.

Ο Οργανισμός είναι ανεξάρτητος φορέας και λειτουργεί στο πλαίσιο των διατάξεων του νόμου αυτού και των κανονιστικών πράξεων, που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του, κατά παρέκκλιση των διατάξεων που αφορούν το δημόσιο τομέα.

2. Σκοποί του είναι η ανάπτυξη δράσεων απασχόλησης, επαγγελματικής κατάρτισης και κάθε άλλη πρωτοβουλία και ενέργεια, που εξυπηρετεί την προώθηση της απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης, τη βελτίωση του επιπέδου ζωής των ανέργων και ιδιαίτερα των μακροχρόνια ανέργων, των νέων και των ατόμων που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό σκοπούς,όπου απέβλεπαν οι ΕΓΣΣΕ σχετικά με τις εισφορές 0,45% και 0,36% υπέρ του ΕΛΚΕΠΕ και ΕΚΛΑ αντιστοίχως.

Στους σκοπούς του ΟΔΕΑΕΚ συμπεριλαμβάνεται η δυνατότητα σύναψης συμφωνιών, συμβάσεων ή και επιχορηγήσεων φορέων με συναφείς σκοπούς και ιδιαίτερα φορέων των κοινωνικών εταίρων ή Οργανισμών, τους οποίους έχουν συστήσει ή συμμετέχουν σ'αυτούς. Στους συναφείς σκοπούς συμπεριλαμβάνονται θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας και υποχρεώσεων κατάρτισης, που απορρέουν από νόμους ή Π.Δ..

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ. του ΟΔΕΑΕΚ και σε εφαρμογή όρων Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. είναι δυνατό να τροποποιούνται οι σκοποί του ΟΔΕΑΕΚ και τα ποσοστά των εισφορών που αποτελούν τους πόρους του.

3. Ο Οργανισμός διοικείται από εννεαμελές διοικητικό συμβούλιο με τριετή θητεία που αποτελείται από:

α) ένα (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας.

β) τέσσερις (4) εκπροσώπους των εργαζομένων, που προτείνει, με ισάριθμους αναπληρωτές, η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.).

γ) τέσσερις (4) εκπροσώπους των εργοδοτών, με ισάριθμους αναπληρωτές, που προτείνουν ανά ένα ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.) και η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Ε.Ε.) και τον τέταρτο από κοινού.

Το Δ.Σ. συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ακολούθως το Δ.Σ. εκλέγει μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρο του ΔΣ και τον αντιπρόεδρο, προερχομένους από τους κοινωνικούς φορείς, είτε για πλήρη θητεία είτε για δύο δεκαοκτάμηνες θητείες με εναλλασσόμενη εκπροσώπηση εργοδοτών και εργαζομένων στις θέσεις Προέδρου και Αντιπροέδρου.

Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία, όταν παρίστανται 6 από τα μέλη του, μεταξύ των οποίων ο Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος και αποφασίζει σε κάθε περίπτωση με πλειοψηφία τουλάχιστον έξι (6) μελών του.

4. Πόροι του ΟΔΕΑΕΚ είναι:

Η εισφορά 0,45% που καταβάλλουν οι εργοδότες υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης (ΕΛΠΕΚΕ) και η εισφορά 0,36% που καταβάλλουν οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι υπέρ του Ειδικού Κοινού Λογαριασμού Ανεργίας (ΕΚΛΑ) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 15 του Ν.2224/1994 (ΦΕΚ 122^{Α}) όπως ισχύουν.

Επιχορηγήσεις που εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Χρηματοδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έσοδα από την παροχή υπηρεσιών σε τρίτους έναντι αμοιβής.

Επιχορηγήσεις από άλλες πηγές.

Ειδικές εισφορές, δωρεές και άλλες παροχές τρίτων.

Έσοδα από δημοσιεύσεις, εκδηλώσεις, εκδόσεις, κ.λ.π.

5. Κανονισμοί

Το Διοικητικό Συμβούλιο καταρτίζει κανονισμούς, που δημοσιεύονται με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ειδικά για την (γ) περίπτωση και του Υπουργού Οικονομικών, στην εφημερίδα της Κυβέρνησης και είναι οι εξής:

α. Κανονισμός οργάνωσης και λειτουργίας του Οργανισμού.

β. Κανονισμός για προσλήψεις, κρίσεις και πειθαρχικές ποινές, δικαιώματα και υποχρεώσεις του προσωπικού.

γ. Κανονισμός οικονομικής διαχείρισης προμηθειών και λοιπών θεμάτων διοικητικής μέριμνας.

δ. Κανονισμός ανάθεσης και εκτέλεσης προγραμμάτων, μελετών και κάθε είδους υπηρεσιών σχετικά με την πραγματοποίηση των σκοπών του και τη λειτουργία του.

6.α. Από το μεθεπόμενο από την ισχύ του νόμου αυτού μήνα, οι εισφορές που καταβάλλονται υπέρ του ΕΛΠΕΚΕ και του ΕΚΛΑ, προορίζονται αποκλειστικά υπέρ του ΟΔΕΑΕΚ και κατατίθενται στον τραπεζικό λογαριασμό του μέχρι το τέλος του επόμενου μηνός από την είσπράξή τους από το Ι.Κ.Α., το οποίο τις συνεισπράττει με τις υπέρ αυτού εργοδοτικές και εργατικές εισφορές.

β. Ποσά που έχουν κατατεθεί υπέρ του λογαριασμού για την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση (ΛΑΕΚ) του άρθρου 1 του νόμου 2434/1996 (ΦΕΚ 188Α΄), όπως ισχύει και μένουν αδιάθετα στην Τράπεζα της Ελλάδος κατά την ημέρα δημοσίευσης του νόμου αυτού, μεταφέρονται στον τραπεζικό λογαριασμό του ΟΔΕΑΕΚ, την πέμπτη (5^{η}) εργάσιμη ημέρα από την συγκρότηση σε σώμα του Δ.Σ. του ΟΔΕΑΕΚ.

γ. Το Δ.Σ. του ΟΔΕΑΕΚ δύναται να συνάπτει συμφωνίες και συμβάσεις με τον Ο.Α.Ε.Δ. για την ανάπτυξη δράσεων απασχόλησης, επαγγελματικής κατάρτισης και κάθε άλλης πρωτοβουλίας και ενέργειας σύμφωνα με τους σκοπούς του, να προβαίνει σε ελέγχους διαχείρισης των προγραμμάτων, να συνεργάζεται, να αναλαμβάνει ή να συγχρηματοδοτεί προγράμματα και δράσεις που έχει ήδη αποφασίσει ή πρόκειται να αποφασίσει στο μέλλον η Επιτροπή Διαχείρισης του ΛΑΕΚ και εγκρίνονται από τον Ο.Α.Ε.Δ., να αναθέτει στον Ο.Α.Ε.Δ. ή σε άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και επιχειρήσεις τη διαχείριση προγραμμάτων και κάθε άλλη ενέργεια για την υλοποίηση των σκοπών του.

δ. Το Δ.Σ. του ΟΔΕΑΕΚ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διάθεσης και διαχείρισης των πόρων του, σύμφωνα με τους σκοπούς των Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. των ετών 1988, 1991-1992 και του έτους 1993 ή μεταγενέστερων Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. Πριν τη οριστική έγκριση αυτού του προγράμματος ο ΟΔΕΑΕΚ γνωστοποιεί το πρόγραμμα στις οργανώσεις που υπογράφουν την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. και ζητεί τις παρατηρήσεις τους. Οι οργανώσεις οφείλουν να απαντούν εντός μηνός.

Για τον Σ.Ε.Β.
Ο Πρόεδρος
Ο Κυριακόπουλος

Για τη Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
Ο Πρόεδρος *Ο Γεν. Γραμματέας*
Γ. Μότσος *Γ. Δρίκος*

Για την Ε.Σ.Ε.Ε.
Ο Πρόεδρος
Χρ. Φώλιας

Για τη Γ.Σ.Ε.Ε.
Ο Πρόεδρος *Ο Γεν. Γραμματέας*
Χ. Πολυζωγόπουλος *Γ. Μανώλης*

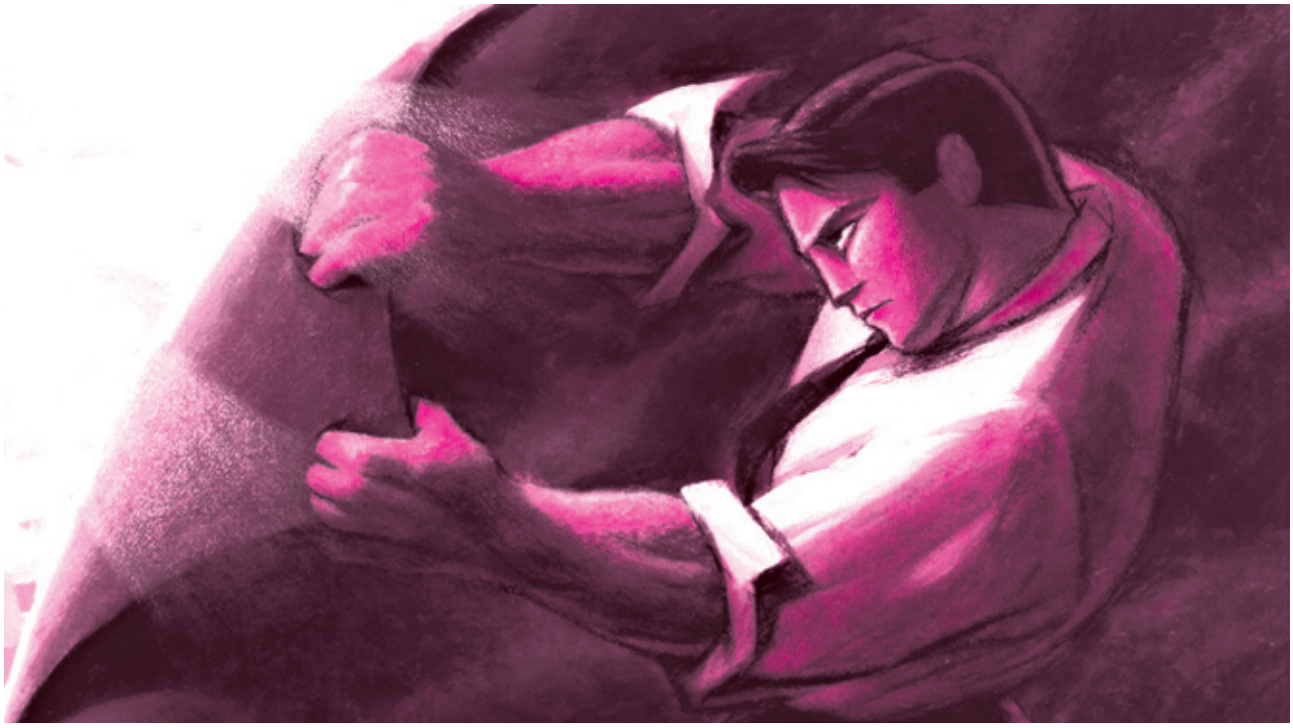

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΓΣΣΕ 2002-2003

ΤΙ ΘΑ ΙΣΧΥΕΙ ΜΕΤΑ	ΤΙ ΙΣΧΥΕ ΠΡΙΝ
• Δικαίωμα καθυστερημένης προσέλευσης ή πρόωρης αποχώρησης της μητέρας και εναλλακτικά του πατέρα για τη φροντίδα του παιδιού κατά μία ώρα την ημέρα για 30 μήνες (αντί των 24 μηνών) μετά την άδεια λοχείας. Εναλλακτικά το μειωμένο ωράριο μετά από συμφωνία με τον εργοδότη θα μπορεί να δίνεται για δύο ώρες τους πρώτους 12 μήνες και για μία ώρα για 6 επιπλέον μήνες. (Ίσχυε μόνο για 12 μήνες, δύο ώρες την ημέρα).	• Μειωμένο ωράριο μιας ώρας για δύο χρόνια μετά τον τοκετό ή κατόπιν συμφωνίας με τον εργοδότη, δύο ωρών για ένα χρόνο.
• Για να πάρει για πρώτη φορά ο μισθωτός άδεια από τον εργοδότη του, θα πρέπει να έχει συμπληρώσει δέκα μήνες υπηρεσίας, αντί για δώδεκα που ίσχυε μέχρι σήμερα με τον αναγκαστικό νόμο 539 του 1945.	• Βασικός χρόνος 12 μηνών υπηρεσίας στον εργοδότη για να δικαιούται την πρώτη ετήσια άδεια με αποδοχές.
• Βελτιώνονται οι αποζημιώσεις απόλυσης εργατοτεχνιτών(τριών) κατά 5 ημερομίσθια όταν έχουν συμπληρώσει 15 χρόνια υπηρεσίας (από 90 σε 95), κατά 10 ημερομίσθια στα 20 χρόνια, κατά 10 ημερομίσθια στα 25 χρόνια και προστίθεται αποζημίωση για 30 χρόνια υπηρεσίας που ορίζεται σε 150 ημερομίσθια.	• 15 χρόνια υπηρεσίας ως 20 έτη 90 ημερομίσθια • 20 χρόνια υπηρεσίας ως 25 έτη 105 ημερομίσθια • 25 χρόνια και άνω 90 ημερομίσθια
• Καθιερώνεται για πρώτη φορά άδεια δύο ημερών με αποδοχές σε περίπτωση θανάτου συγγενούς μέχρι β΄ βαθμού.	• Η άδεια λόγω θανάτου συγγενούς θα μπορούσε να ζητηθεί με βάση την καλή πίστη ως ανυπαίτια αδυναμία παροχής της εργασίας (κώλυμα εργασίας.

ΤΙ ΘΑ ΙΣΧΥΕΙ ΜΕΤΑ

- Καθιερώνεται για πρώτη φορά επιπλέον άδεια 22 ημερών με αποδοχές για μισθωτούς με νόσημα, που απαιτεί μεταγγίσεις αίματος και παραγώγων του ή αιμοκάθαρση, οι οποίοι έχουν υπηρεσία μέχρι 4 ετών στον εργοδότη.
- Επιπλέον κανονική άδεια 6 ημερών για γονείς που έχουν χηρέψει ή έχουν παιδί εκτός γάμου και έχουν την επιμέλεια του παιδιού (μονογονεϊκές οικογένειες). Η άδεια μονογονεϊκής οικογένειας χρονικά δεν θα συμπίπτει με την αρχή και το τέλος της ετήσιας κανονικής άδειας και αφορά σε παιδιά ως 12 χρονών. Για 3 παιδιά και πάνω η άδεια ανέρχεται σε 8 ημέρες.
- Σε όσους απασχοληθούν σε επίσημο εθελοντικό πρόγραμμα κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων χορηγούνται από τον εργοδότη ως άδεια με αποδοχές οι μισές από τις ημέρες απασχόλησής τους και εκπαίδευσης με ανώτατο όριο τις 10 ημέρες από 1ης Οκτωβρίου μέχρι τέλους του 2004.
- Συμφωνία για συμμετοχή των ηλικιωμένων εργαζομένων κατά προτεραιότητα στα προγράμματα ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης - επανειδίκευσης. Ενίσχυση των κινήτρων για την ένταξή τους σε προγράμματα νέων θέσεων εργασίας (απολυμένοι) και στα προγράμματα για την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας.
- Απαγόρευση απόλυσης των εξαρτημένων από ναρκωτικές ουσίες, αλκοόλ, ατόμων κατά το διάστημα 4 μηνών από την ένταξή τους σε πρόγραμμα απεξάρτησης.

ΤΙ ΙΣΧΥΕ ΠΡΙΝ

ΤΙ ΘΑ ΙΣΧΥΕΙ ΜΕΤΑ

- ΛΑΕΚ

  1. Διερεύνση δυνατότητας κάλυψης από τον ΛΑΕΚ ασφαλιστικών εισφορών μακροχρόνια ανέργων άνω των 65 ετών, που τους λείπουν ένσημα για θεμελίωση δικαιώματος πλήρους σύνταξης.

  2. Πρόταση Νόμου για μετατροπή του ΛΑΕΚ σε αυτόνομο ΝΠΙΔ, με πλειοψηφία της Διοίκησής τους στους κοινωνικούς εταίρους.

  3. Διαμόρφωση προγράμματος δράσης, ενίσχυση των εκπαιδευτικών δομών των μερών.

- ΚΟΙΝΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

- Εφαρμογή κατάλληλων ρυθμίσεων για ενθάρρυνση συμμετοχής των εργαζομένων στα κέρδη των επιχειρήσεων.

- Απαλλαγή από το φόρο της αποζημίωσης λόγω καταγγελίας της σύμβασης μέχρι 10.000.000 δρχ. (29.350 ευρω).

- Αύξηση κατά 20% των αποδοχών από ΟΑΕΔ για τους εργαζόμενους που κάνουν χρήση της άδειας για συμμετοχή σε εξετάσεις.

- Καταβολή επιδόματος από ΟΑΕΔ για γονική άδεια (31/2 μήνες) και καταβολή των αντίστοιχων ενσήμων εργοδότη - εργαζομένου από τον ΟΑΕΔ.

- Αύξηση εισφορών για την Εργατική Εστία κατά 0,10% στη διετία.

ΤΙ ΙΣΧΥΕ ΠΡΙΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ 2002
ΜΙΣΘΟΙ - ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ - ΤΡΙΕΤΙΕΣ

Σύμφωνα με την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που υπέγραψε η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (Γ.Σ.Ε.Ε.), οι μισθοί και τα ημερομίσθια ασφαλείας (κατώτατα όρια αποδοχών) για το έτος 2002 διαμορφώνονται ως εξής:

		ΕΡΓΑΤΗΣ		ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	
		1/1/2002	1/7/2002	1/1/2002	1/7/2002
Διορθωτικό 1,1%					
ΑΓΑΜΟΣ	χωρίς προϋπηρεσία	7.483 δρχ **21,96 €**	7.617 δρχ **22,35 €**	166.981 δρχ **490,04 €**	169.987 δρχ **498,86 €**
-"-	με 1 τριετία	7.857 δρχ **23,06 €**	7.998 δρχ **23,47 €**	183.680 δρχ **539,05 €**	186.986 δρχ **548,75 €**
-"-	με 2 τριετίες	8.231 δρχ **24,16 €**	8.379 δρχ **24,59 €**	200.378δρχ **588,05 €**	203.985 δρχ **598,64 €**
-"-	με 3 τριετίες	8.605 δρχ **25,25 €**	8.760 δρχ **25,71 €**	217.077 δρχ **637,06 €**	220.984δρχ **648,52 €**
-"-	με 4 τριετίες	8.979 δρχ **26,35 €**	9.141δρχ **26,83 €**	-	-
-"-	με 5 τριετίες	9.353 δρχ **27,45 €**	9.522 δρχ **27,94 €**	-	-
ΕΓΓΑΜΟΣ	χωρίς προϋπηρεσία	8.231 δρχ **24,16 €**	8.379 δρχ **24,59 €**	183.680 δρχ **539,05 €**	186.986 δρχ **548,75 €**
-"-	με 1 τριετία	8.605 δρχ **25,25 €**	8.760 δρχ **25,71 €**	200.378 δρχ **588,05 €**	203.985 δρχ **598,64 €**
-"-	με 2 τριετίες	8.979 δρχ **26,35 €**	9.141 δρχ **26,83 €**	217.077 δρχ **637,06 €**	220.984 δρχ **648,52 €**
-"-	με 3 τριετίες	9.353 δρχ **27,45 €**	9.522 δρχ **27,94 €**	233.775 δρχ **686,06 €**	237.983 δρχ **698,41 €**
-"-	με 4 τριετίες	9.728 δρχ **28,55 €**	9.903 δρχ **29,06 €**	-	-
-"-	με 5 τριετίες	10.102 δρχ **29,65 €**	10.283 δρχ **30,18 €**	-	-

1. Αύξηση 01/01/2002 3.6% **(1.1%+2.5%)**
2. Αύξηση 01/07/2002 1.8%
3. Επίδομα Γάμου *Εργατοτεχνίτες: 10%, Υπάλληλοι: 10%*

4. Επίδομα Τριετιών		**Μέχρι**
Εργατοτεχνίτες:	5%	**5 τριετίες
Υπάλληλοι	10%	**3 τριετίες

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ 2003
ΜΙΣΘΟΙ - ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ - ΤΡΙΕΤΙΕΣ

Εφόσον οι μισθοί και τα ημερομίσθια, όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 31η /12/2002 εξασφαλίζουν επίπεδο αύξησης υπερβαίνον τουλάχιστον κατά 1% τον Μέσο Πληθωρισμό του έτους 2002, για το έτος 2003 τα κατώτατα όρια αποδοχών διαμορφώνονται ως εξής:

		ΕΡΓΑΤΗΣ	ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ
		1/1/2003	**1/1/2003**
Διορθωτικό 1,1%			
ΑΓΑΜΟΣ	χωρίς προϋπηρεσία	7.914 δρχ. **23,23 €**	176.616 δρχ. **518,32 €**
-"-	με 1 τριετία	8.310 δρχ. **24,39 €**	194.278 δρχ. **570,15 €**
	με 2 τριετίες	8.706 δρχ. **25.55 €**	211.940 δρχ. **621,98 €**
	με 3 τριετίες	9.102 δρχ. **26,71 €**	229.603 δρχ. **673,82 €**
	με 4 τριετίες	9.497 δρχ. **27,87 €**	**-**
	με 5 τριετίες	9.893 δρχ. **29,03 €**	**-**
ΕΓΓΑΜΟΣ	χωρίς προϋπηρεσία	8.706 δρχ. **25,55 €**	194.278 δρχ. **570,15 €**
-"-	με 1 τριετία	9.102 δρχ. **26,71 €**	211.940 δρχ. **621,98 €**
-"-	με 2 τριετίες	9.497 δρχ. **27,87 €**	229.603 δρχ. **673,82 €**
-"-	με 3 τριετίες	9.893 δρχ. **29,03 €**	247.265 δρχ. **725,65 €**
-"-	με 4 τριετίες	10.289 δρχ. **30,20 €**	**-**
-"-	με 5 τριετίες	10.684 δρχ. **31,35 €**	**-**

1. Αύξηση 01/01/2003 3.9% **(1.1%+2.5%)**
2. Επίδομα Γάμου *Εργατοτεχνίτες: 10%, Υπάλληλοι: 10%*

4. Επίδομα Τριετιών		**Μέχρι**
Εργατοτεχνίτες:	5%	**5 τριετίες
Υπάλληλοι	10%	**3 τριετίες

Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΟ 2001

του Γ. Κρητικίδη

Η απασχόληση, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΕΔ του 2001 (β΄τριμήνου), μειώθηκε κατά 0,7%, ποσοστό που αντιστοιχεί σε μείωση κατά 28.775 άτομα. Η εν λόγω μείωση οφείλεται κατά τα 3/4, στη μείωση της απασχόλησης των νέων μέχρι 29 ετών, ενώ το υπόλοιπο 1/4 οφείλεται στη μείωση των απασχολουμένων των υπόλοιπων ηλικιών, (πίνακας 1). Η απασχόληση τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών μειώνεται, με την μείωση στους άνδρες να είναι εντονότερη σε σχέση με αυτήν των γυναικών, τόσο στο σύνολο των απασχολουμένων όσο και των νέων.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό των μεταβολών της απασχόλησης είναι η μείωση τόσο της μερικής απασχόλησης όσο και της απασχόλησης με πλήρες ωράριο, (πίνακας 2). Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, η μερική απασχόληση μειώνεται κατά 21,606 άτομα ή 11,9%, σε σχέση με το 2000, ενώ το ποσοστό της μειώνεται στο 4,1% από 4,6% του προηγούμενου έτους. Υψηλό παραμένει το ποσοστό των ατόμων που απασχολούνται με μερική απασχόληση ενώ θα ήθελαν να εργαστούν σε εργασία με πλήρες ωράριο (46,5%), ενώ το ποσοστό όσων επιλέγουν ως μορφή εργασίας την μερική απασχόληση, είναι ανοδικό και φθάνει το 31,1%. Η μείωση της μερικής απασχόλησης, συνεχίζει να είναι γενική σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, στα δύο φύλα καθώς και σε όλους σχεδόν τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας. Όσον αφορά δε την απασχόληση με πλήρες ωράριο, η μεγάλη μείωση

Πίνακας 1. Οι μεταβολές του εργατικού δυναμικού κατά ομάδες ηλικιών

	2000		2001		2000-2001		% Μεταβολής	
	Απασχόληση	Άνεργοι	Απασχόληση	Άνεργοι	Απασχόληση	Άνεργοι	Απασχόληση	Άνεργοι
Σύνολο	**3.946,3**	**491,1**	**3.917,5**	**444,7**	**-28,8**	**-46,4**	**-0,7%**	**-9,4%**
15 – 19	62,7	38,0	51,8	28,9	-10,9	-9,0	-17,4%	-23,8%
20 – 24	303,8	115,4	296,0	106,7	-7,8	-8,8	-2,6%	-7,6%
25-29	481,5	104,4	478,9	91,7	-2,5	-12,7	-0,5%	-12,1%
30-44	1.571,9	158,4	1.578,2	143,2	6,3	-15,2	0,4%	-9,6%
45-64	1.420,5	73,7	1.409,6	73,0	-10,9	-0,7	-0,8%	-1,0%
65 & άνω	105,9	1,2	103,0	1,3	-2,9	0,4	-2,7%	3,3%
15-29	**848,0**	**257,7**	**826,7**	**277,3**	**-21,3**	**-30,5**	**-2,5%**	**-11,8%**
30 & άνω	**3.098,3**	**233,3**	**3.090,8**	**217,5**	**-7,5**	**-15,9**	**-0,2%**	**-6,8%**

Πηγή: ΕΣΥΕ, Έρευνες Εργατικού Δυναμικού β΄ τριμήνου 2000, 2001

των ανδρών απορροφά τις αυξήσεις που υπάρχουν στις γυναίκες. Την μεγαλύτερη μείωση δέχεται ο πρωτογενής τομέας, τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες. Αντίθετα αυξάνεται η απασχόληση με πλήρες ωράριο, στους άλλους τομείς με τις κατά φύλο ιδιαιτερότητες, στον δευτερογενή τομέα αυξάνονται οι άνδρες και μειώνονται οι γυναίκες, ενώ στον τριτογενή τομέα αυξάνονται οι γυναίκες και μειώνονται οι άνδρες.

μείωση των αυτοαπασχολούμενων σε απόλυτους αριθμούς (46.000), είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη μείωση των βοηθών και μη αμειβόμενων μελών, (43.110). Οι μεταβολές είναι παρόμοιες και στην κατά φύλο εξέταση, στους μεν άνδρες εντονότερες στη κατηγορία των εργοδοτών, στις δε γυναίκες εντονότερες στη κατηγορία των μισθωτών. Η κατηγορία των ατόμων που εργάζεται με προσωρινή απασχόληση μειώνεται κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες,

Πίνακας 2. Μεταβολές της Πλήρους και Μερικής Απασχόλησης

	2000		2001		2000-2001		% Μεταβολής	
	Πλήρης	**Μερική**	**Πλήρης**	**Μερική**	**Πλήρης**	**Μερική**	**Πλήρης**	**Μερική**
Και τα δύο φύλα								
Σύνολο	**3.764,3**	**182,0**	**3.757,1**	**160,4**	**-7,2**	**-21,6**	**-0,2%**	**-11,9%**
Α΄ γενής	616,2	54,4	579,4	47,6	-36,8	-6,8	-6,0%	-12,6%
Β΄ γενής	865,8	22,4	878,5	15,7	12,8	-6,7	1,5%	-29,8%
Γ΄ γενής	2.282,3	105,2	2.299,2	97,1	16,9	-8,1	0,7%	-7,7%
Άνδρες								
Σύνολο	**2.393,2**	**64,1**	**2.377,2**	**54,1**	**-16,0**	**-10,0**	**-0,7%**	**-15,6%**
Α΄ γενής	363,1	20,7	346,7	16,9	-16,4	-3,8	-4,5%	-18,4%
Β΄ γενής	689,5	14,3	707,9	10,3	18,4	-4,1	2,7%	-28,3%
Γ΄ γενής	1340,5	29,1	1.322,6	26,9	-17,9	-2,1	-1,3%	-7,3%
Γυναίκες								
Σύνολο	**1.371,1**	**117,9**	**1.379,9**	**106,3**	**8,8**	**-11,6**	**0,6%**	**-9,9%**
Α΄ γενής	253,1	33,7	232,7	30,7	-20,4	-3,0	-8,1%	-9,0%
Β΄ γενής	176,3	8,1	170,6	5,4	-5,6	-2,6	-3,2%	-32,6%
Γ΄ γενής	941,7	76,1	976,6	70,1	34,8	-6,0	3,7%	-7,9%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Έρευνες Εργατικού Δυναμικού β΄ τριμήνου 2000, 2001

Όσον αφορά τις μεταβολές της απασχόλησης ως προς τη θέση στην επιχείρηση, αύξηση συνεχίζουν να παρουσιάζουν οι κατηγορίες των εργοδοτών και των μισθωτών, σε αντίθεση με τις μειώσεις στις κατηγορίες των αυτοαπασχολούμενων και βοηθών και μη αμειβόμενων μελών, (2,3%, 2,3%, -4,8% και -11,8% αντίστοιχα). Η δε

φθάνοντας στο 12,9% των μισθωτών, ενώ η συμμετοχή τους στην αύξηση της μισθωτής εργασίας είναι μικρή (1,8%).

Οι άνεργοι σε σχέση με το προηγούμενο έτος μειώνονται πάνω από 46.000 άτομα, ήτοι κατά 9,4%, ενώ το ποσοστό ανεργίας μειώνεται στο 10,2% έναντι 11,1% του προηγούμενου έτους. Το ποσοστό ανεργί-

ας των ανδρών μειώνεται κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες έναντι της μείωσης κατά 1,3 ποσοστιαίων μονάδων των γυναικών[1], παρά τον ισόποσο αρνητικό ρυθμό μεταβολής αυτών, (πίνακας 3).

ση αυτών, αυξάνεται κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες φθάνοντας στο 7,0%. Μείωση συνεχίζουν να παρουσιάζουν και οι κατηγορίες των μακροχρόνια ανέργων, των νεοεισερχόμενων ανέργων καθώς και των

Πίνακας 3. Μεταβολές των Ανέργων

	2000	2001	2000-2001	% Μεταβολής
Και τα δύο φύλα				
Σύνολο	**491.080**	**444.712**	**-46.368**	**-9,4%**
15-29 ετών	257.738	227.262	-30.476	-11,8%
Νεοεισερχόμενοι	*221.290*	*207,521*	*-13.769*	*-6,2%*
Νέοι 15-29	172.360	156.695	-15.658	-9,1%
> 12 μηνών	*285.556*	*241.365*	*-44.191*	*-15,5%*
15-29 >12	144.768	116.230	-28.532	-19,7%
Άνδρες				
Σύνολο	**193.359**	**175.203**	**-18.156**	**-9,4%**
15-29 ετών	101.688	91.063	-10.625	-10,4%
Νεοεισερχόμενοι	*73.466*	*68.638*	*-4.828*	*-6,6%*
Νέοι 15-29	64.927	60.767	-4.153	-6,4%
> 12 μηνών	*99.687*	*85.025*	*-14.662*	*-14,7%*
15-29 >12	50.245	41.989	-8.250	-16,4%
Γυναίκες				
Σύνολο	**297.721**	**269.509**	**-28.212**	**-9,5%**
15-29 ετών	156.050	136.199	-19.851	-12,7%
Νεοεισερχόμενοι	*147.824*	*138.883*	*-8.941*	*-6,0%*
Νέοι 15-29	107.432	95.928	-11.497	-10,7%
> 12 μηνών	*185.869*	*156.340*	*-29.529*	*-15,9%*
15-29 >12	94.525	74.240	-20.279	-21,5%
Πηγή: ΕΣΥΕ, Έρευνες Εργατικού Δυναμικού β· τριμήνου 2000, 2001				

Η μεγάλη μείωση των ανέργων οφείλεται στη μεγάλη μείωση των νέων ανέργων μέχρι 29 ετών, καθώς συμμετέχουν κατά 66% στην εν λόγω μεταβολή, ενώ το ποσοστό ανεργίας τους μειώνεται κατά 1,7 ποσοστιαίες μονάδες και διαμορφώνεται στο 21,6%. Το ποσοστό ανεργίας άνω των 30 ετών, παρόλο την αριθμητική μείωση ανέργων που έχουν εργασθεί στο παρελθόν.

Διαφορετική είναι η εικόνα των μεταβολών στο χρονικό διάστημα 1993-2000 (πίνακας 4). Τόσο η απασχόληση όσο και οι άνεργοι αυξάνονται με διαφορετικούς ρυθμούς μεταβολής, οι οποίοι είναι πιο έντονοι στις

[1] *Το ποσοστό ανεργίας στους άνδρες το 2001 είναι 6,7% και στις γυναίκες 15,4%.*

γυναίκες. Η συμμετοχή των γυναικών στην αύξηση της απασχόλησης φθάνει το 94%, ενώ στην αύξηση των ανέργων μειώνεται το 77%. Η απασχόληση αυξάνεται κυρίως στις ηλικίες από 25 ετών μέχρι 64 ετών, ενώ η απασχόληση στις ηλικίες μέχρι 29 ετών παρουσιάζει μείωση, (κυρίως στους άνδρες). Η μερική απασχόληση μειώνεται περίπου κατά 2.000 άτομα και αναλογεί πλέον στο 4,1% των απασχολούμενων. Στη μόνη ηλικιακή ομάδα όπου η μερική απασχόληση αυξάνεται είναι των 30-44 ετών. Το ποσοστό των ατόμων που αποδέχονται να εργαστούν σε θέσεις μερικής απασχόλησης ενώ θα ήθελαν εργασία με πλήρες ωράριο αυξάνεται κατά 9 περίπου ποσοστιαίες μονάδες αναλογώντας στο 46,5% των μερικώς απασχολούμενων, ενώ όσων επιλέγουν αυτήν την μορφή εργασίας το ποσοστό τους αυξάνεται κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες φθάνοντας το 31,1%.

Η αύξηση της απασχόλησης οφείλεται κυρίως στις αυξήσεις των μισθωτών και δευτερευόντως των εργοδοτών, ενώ η συμμετοχή των προσωρινώς απασχολούμενων στην αύξηση των μισθωτών υπερβαίνει λίγο το 25%. Οι παραπάνω μεταβολές αφορούν τόσο τους νέους μέχρι 29 ετών όσο και όσων είναι άνω των 30 ετών. Όσον αφορά δε την μεταβολή στους αυτοαπασχολούμενους, η μείωση κατά 10,0% οφείλεται στους άνδρες σε αντίθεση με την αύξηση των αυτοαπασχολούμενων γυναικών κατά 17,2%.

Η απασχόληση αυξάνεται σε όλους τους κλάδους του τριτογενή τομέα, ενώ συνεχίζει να μειώνεται στο πρωτογενή και δευτερογενή τομέα[2]. Με εξαίρεση τον πρωτογενή τομέα, στους υπόλοιπους τομείς οι μεταβολές των γυναικών είναι πιο έντονες από αυτές των ανδρών.

Οι ρυθμοί μεταβολής στις κατηγορίες των μακροχρόνια ανέργων καθώς και των ανέργων που έχουν εργασθεί στο παρελθόν, συνεχίζουν να είναι υψηλότεροι από τον μέσο ρυθμό αύξησης του συνόλου των ανέργων, παρά την μείωση των τελευταίων δύο ετών. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στην αύξηση των ανέργων είναι η σημαντική αύξηση στις ηλικιακές ομάδες άνω 30 ετών, ιδίως των γυναικών, καθώς και η βαρύτητα αυτών των ηλικιών στην αύξηση των κατηγοριών των ανέργων σε σχέση με τους νέους μέχρι 29 ετών. Παρόλο την μείωση που υφίστανται η αναλογία των νέων ανέργων τόσο στο σύνολο όσο και στις κατηγορίες των ανέργων, αναλογούν στο 51,1% των ανέργων, στο 70,0% των νεοεισερχόμενων ανέργων και στο 31,0% των μακροχρόνια ανέργων.

Οι ρυθμοί μεταβολής τόσο της απασχόλησης όσο και των ανέργων διαφέρουν υπό το πρίσμα των μεταβολών ανά εκπαιδευτικό επίπεδο. Στην απασχόληση ο ρυθμός μεταβολής όσων έχουν τελειώσει τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι έντεκα φορές μεγαλύτερος έναντι του μέσου, τετραπλάσιος για όσους έχουν τελειώσει την δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ είναι αρνητικός στη πρωτοβάθμια και σε όσους δεν έχουν τελειώσει σχολείο. Στους ανέργους οι αντίστοιχοι ρυθμοί μεταβολής κατά εκπαιδευτική βαθμίδα είναι τριπλάσιος, μικρότερος και αρνητικός από τον μέσο της ανεργίας.

[2] *Στο δευτερογενή τομέα παραγωγής, ο κλάδος των κατασκευών την περίοδο 1993-2001, παρουσιάζει αύξηση και στα δύο φύλα. Ειδικότερα στους άνδρες η αύξηση είναι τέτοια που απορροφά τις μειώσεις στους άλλους κλάδους, με αποτέλεσμα ο δευτερογενής τομέας να παρουσιάζει αύξηση κατά 1,7%.*

Πίνακας 4. Οι μεταβολές του Εργατικού δυναμικού 2000-1993 κατά φύλο και κατάσταση απασχόλησης, Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής

	ΣΥΝΟΛΟ				ΝΕΟΙ 15-29 ΕΤΩΝ				30 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ			
Και τα δύο φύλα	**2001**	**1993**	**2001-93**	**ΜΕΡΜ**	**2001**	**1993**	**2001-93**	**ΜΕΡΜ**	**2001**	**1993**	**2001-93**	**ΜΕΡΜ**
Απασχόληση	**3.917,5**	**3.720,2**	**197,3**	**0,6**	**826,7**	**850,6**	**-23,9**	**-0,4**	**3.090,8**	**2.864,8**	**226,0**	**1,0**
Πλήρης	3.757,1	3.557,9	199,3	0,7	781,3	799,7	-18,4	-0,3	2.975,9	2.754,3	221,5	1,0
Μερική	160,4	162,3	-1,9	-0,1	45,4	50,9	-5,4	-1,4	114,9	110,5	4,5	0,5
Άνεργοι	**444,7**	**398,2**	**46,5**	**1,4**	**227,3**	**235,4**	**-8,1**	**-0,4**	**217,4**	**161,7**	**55,7**	**3,8**
Νεοεισερ/νοι	207,5	196,9	10,7	0,7	156,7	164,9	-8,2	-0,6	50,8	31,0	19,8	6,4
Μακροχρόνια	241,4	199,5	41,9	2,4	116,2	118,0	-1,7	-0,2	125,1	81,0	44,1	5,6
Παλαιοί	237,2	201,3	35,9	2,1	70,6	70,5	0,8	0,0	166,6	130,7	35,9	3,1
Άνδρες												
Απασχόληση	**2.431,4**	**2.419,5**	**11,9**	**0,1**	**484,5**	**510,0**	**-25,5**	**-0,6**	**1.946,9**	**1.906,5**	**40,4**	**0,3**
Πλήρης	2.377,3	2.357,1	20,1	0,1	466,7	488,4	-21,8	-0,6	1.910,6	1.866,2	44,4	0,3
Μερική	54,1	62,4	-8,2	-1,8	17,8	21,6	-3,8	-2,4	36,3	40,4	-4,1	-1,3
Άνεργοι	**175,2**	**164,5**	**10,7**	**0,8**	**91,1**	**90,9**	**0,2**	**0,0**	**84,1**	**73,1**	**11,0**	**1,8**
Νεοεισερ/νοι	68,6	67,0	1,6	0,3	60,8	60,5	0,3	0,1	7,9	6,1	1,8	3,3
Μακροχρόνια	85,0	67,2	17,8	3,0	42,0	37,2	4,8	1,5	43,0	29,7	13,3	4,7
Παλαιοί	106,6	97,5	9,0	1,1	30,3	30,4	-0,1	-0,1	76,3	67,0	9,2	1,6
Γυναίκες												
Απασχόληση	**1.486,1**	**1.300,7**	**185,4**	**1,7**	**342,2**	**340,6**	**1,7**	**0,1**	**1.143,9**	**958.3**	**185,6**	**2,2**
Πλήρης	1.379,9	1.200,8	179,1	1,8	314,6	311,3	3,3	0,1	1.065,3	888,2	177,1	2,3
Μερική	106,3	99,9	6,3	0,8	27,6	29,3	-1,6	-0,7	78,6	70,1	8,5	1,4
Άνεργοι	**269,5**	**233,7**	**35,8**	**1,8**	**136,2**	**144,5**	**-8,3**	**-0,7**	**133,3**	**88,6**	**44,7**	**5,2**
Νεοεισερ/νοι	138,9	129,9	9,0	0,8	95,9	104,4	-8,5	-1,1	42,9	24,9	18,0	7,0
Μακροχρόνια	156,3	132,3	24,0	2,1	74,2	80,8	-6,5	-1,0	82,1	51,3	30,8	6,1
Παλαιοί	130,6	103,8	26,8	2,9	40,3	40,0	0,2	0,1	90,4	63,7	26,7	4,5

Πηγή: ΕΣΥΕ, Έρευνες Εργατικού Δυναμικού 1993, 2001 (β· τριμήνου)

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

του Γιώργου Κολλιά

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat[1] το ύψος των κοινωνικών δαπανών ως ποσοστό του ΑΕΠ σταθεροποιήθηκε το 1999 στο 27,6% (μέσος όρος) στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προηγήθηκε η περίοδος 1990-1993 όπου οι δαπάνες κοινωνικής προστασίας κατά μέσο όρο αυξήθηκαν 3,3% προσεγγίζοντας το 28,8%. Ακολουθεί η περίοδος από το 1993 έως το 1999 κατά την οποία οι κοινωνικές δαπάνες παρουσιάζουν μια μείωση της τάξης του 1,2%. Οι χώρες που παρουσιάζουν μειωμένες κοινωνικές δαπάνες το 1999 σε σχέση με το 1990, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, είναι η Ιρλανδία, η Ολλανδία, και η Σουηδία (βλέπε πίνακα 1).

Η Ολλανδία και η Σουηδία ανήκουν στην ομάδα των χωρών (Αυστρία Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Βέλγιο) με τις υψηλότερες κοινωνικές δαπάνες παρότι αυτές έχουν μειωθεί κυρίως μετά το 1996.

Αντίστοιχα το ίδιο χρονικό διάστημα οι χώρες που παρουσίασαν αύξηση των κοινωνικών δαπανών αλλά παρόλα αυτά συνεχίζουν να υπολείπονται του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Πορτογαλία η Φινλανδία και η μεγάλη Βρετανία.

Σε ότι αφορά τη συμμετοχή του κράτους, των εργοδοτών και των άλλων κοινωνικών κατηγοριών –μισθωτών αυτοαπασχολούμενων συνταξιούχων κά- στη χρηματοδότηση της κοινωνικής προστασίας[2], παρουσιάζεται μείωση της κοινωνικής εισφοράς η οποία οφείλεται κυρίως στη μειωμένη συμμετοχή των εργοδοτών. Η μειωμένη αυτή συμμετοχή αναπληρώνεται από την αύξηση της συμμετοχής του κράτους κάτι που δεν συμβαίνει για την περίπτωση της Ελλάδας. (βλέπε πίνακα 1).

Συγκεκριμένα, στην **Ευρωπαϊκή Ένωση**, η συμμετοχή των εργοδοτών στη χρηματοδότηση της κοινωνικής προστασίας αντιστοιχεί στο 37,9% του συνόλου των εισφορών το 1999 έναντι 42,5 το 1990. Η μείωση αυτή είναι της τάξης του 4,6%. Οι υπόλοιπες κοινωνικές κατηγορίες (μισθωτοί αυτοαπασχολούμενοι συνταξιούχοι κά) έχουν για την αντίστοιχη χρονική περίοδο επίσης μειωμένη συμμετοχή, είναι όμως κατά πολύ μικρότερη αυτής των εργοδοτών. Από 24,6% το 1990 μειώθηκε μόνο κατά 1,9% προσεγγίζοντας το 22,7% το 1999.

Η συμμετοχή του κράτους στη χρηματοδότηση της κοινωνικής προστασίας από 28,8% το 1990 έφθασε στο 35% του συνόλου των εισφορών το 1999 αναπληρώνοντας όπως αναφέρθηκε τη μείωση που σημειώθηκε στη συμμετοχή των εργοδοτών και των υπόλοιπων κοινωνικών κατηγοριών.

---

[1] *European social statistics-Social protection-expendtiture and receipts 1980-1999, 2001*

[2] *Στη χρηματοδότηση της κοινωνικής προστασίας - με βάση τη μεθοδολογία (ESSPROSS) που ακολουθεί η Eurostat - υπολογίζεται η συμμετοχή του κράτους, των εργοδοτών των μισθωτών των αυτοαπασχολουμένων των συνταξιούχων*

Τα στοιχεία για την **Ελλάδα** δείχνουν ότι το κράτος και οι εργοδότες έχουν μειώσει τη ποσοστιαία συμμετοχή τους στο σύνολο των εισφορών για τη κοινωνική προστασία ενώ οι εργαζόμενοι και οι συνταξιούχοι επωμίζονται το βάρος της αναπλήρωσης από τη μείωση αυτή. Σύμφωνα με τα στοιχεία η εισφορά του κράτους στο σύνολο των κοινωνικών εισφορών από 33% το 1990 μειώθηκε στο 28.6% το 1999. Αντίστοιχα για τους εργοδότες η συμμετοχή από 39.4 μειώθηκε στο 37,7%, ενώ οι εργαζόμενοι και οι συνταξιούχοι αύξησαν τη συμμετοχή τους στο σύνολο των εισφορών από 19,6% στο 23,4%.

Σε ότι αφορά τις κατά κεφαλή δαπάνες κοινωνικής προστασίας σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (Μ.Α.Δ) η Ελλάδα εντάσσεται στην ομάδα των χωρών με τις χαμηλότερες κατά κεφαλή δαπάνες κοινωνικής προστασίας (3648), μαζί με τη Πορτογαλία (3588), την Ιρλανδία (3512) και την Ισπανία (3416). Οι χώρες που βρίσκονται κοντά στο μέσο επίπεδο (5793) της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η Βρετανία (5872) η Φινλανδία (5722), και η Ιταλία (5507), ενώ οι χώρες που βρίσκονται στις πρώτες θέσεις είναι το Λουξεμβούργο (8479) η Δανία (7440) η Σουηδία (7116) και η Αυστρία (6716).

Οι δαπάνες για τους ηλικιωμένους και επιζώντες στα κράτη μέλη κατά μέσο όρο αντιστοιχούν για το έτος 1999 στο 46% του συνόλου των κοινωνικών δαπανών καταλαμβάνοντας τη πρώτη θέση, ακολουθούν οι δαπάνες για ασθένεια υπηρεσίες υγείας και αναπηρία με 34,9%, οι δαπάνες για οικογενειακά επιδόματα με 8,5% οι δαπάνες για την αντιμετώπιση της ανεργίας με 6,8% και τέλος οι δαπάνες για κατοικία και κοινωνικό αποκλεισμό με 3.8% (Βλέπε γράφημα).

Ενδιαφέρον ωστόσο παρουσιάζουν οι τάσεις που παρατηρούνται εάν δούμε τη διαχρονική εξέλιξη των κοινωνικών δαπανών κατά κατηγορία (πίνακας 2). Αυτό που διαπιστώνουμε είναι η τάση μείωσης των δαπανών για ηλικιωμένους / επιζώντες και τις υπηρεσίες υγείας και μετατόπισή τους προκειμένου να ενισχυθούν άλλες κατηγορίες κοινωνικών δαπανών.

Πιο αναλυτικά σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, οι δαπάνες για ηλικιωμένους στο σύνολο της Ε.Ε στην χρονική περίοδο 1990-1996 από 45,7% του συνόλου μειώθηκαν στο 44,8%. Οι δαπάνες για υπηρεσίες υγείας ασθένεια και αναπηρία μειώθηκαν κατά μία εκατοστιαία μονάδα. Η κατηγορία δαπανών που ενισχύθηκε κυρίως είναι αυτή της ανεργίας όπου ενώ το 1990

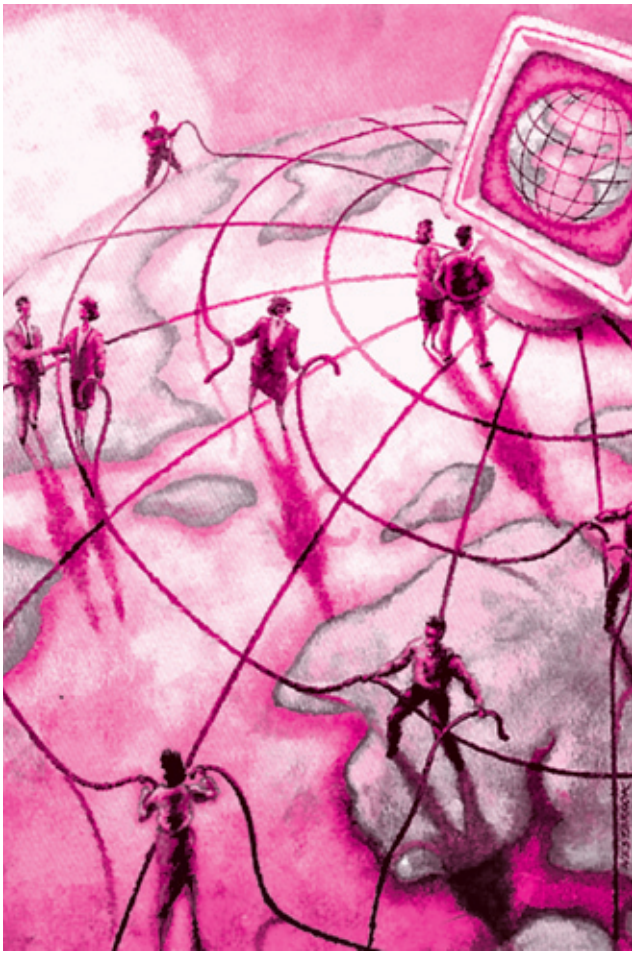

οι δαπάνες ως ποσοστό του συνόλου αντιστοιχούσαν στο 7,1% το 1996 ανήλθαν στο 8,4%. (Βλέπε πίνακα 2).

Η παραπάνω τάση διαπιστώνεται για τις περισσότερες χώρες της ΕΕ πλην της Δανίας της Γαλλίας της Νορβηγίας και της Ισπανίας. Η Ελλάδα φαίνεται ότι ακολουθεί τη γενική τάση με το μικρότερο ποσοστό δαπανών για την ανεργία επί του συνόλου (4,2% το 1990, 4,3% το 1996). Σε ότι αφορά τις δαπάνες για ηλικιωμένους / επιζώντες, οι χώρες που διαφοροποιούνται από τη γενική τάση μείωσης είναι η Δανία, η Γαλλία, η Νορβηγία και η Ισπανία. Στη περίπτωση των δαπανών για υπηρεσίες υγείας, ασθένεια και αναπηρία οι χώρες που παρουσιάζουν απόκλιση από τη γενική τάση μείωσης, είναι η Αυστρία η Ιρλανδία και η Βρετανία με την Ελλάδα και την Ισπανία να παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα.

Η γενική τάση των δαπανών για οικογένεια ενισχύεται αλλά σε αρκετά μικρό βαθμό. Στην ομάδα των χωρών που παρουσιάζουν ανοδικές τάσεις συγκαταλέγεται και η Ελλάδα μαζί με Αυστρία, Δανία, Γερμανία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, και Ισπανία. Οι χώρες με τη μεγαλύτερη μετατόπιση δαπανών προς την οικογένεια είναι η Νορβηγία με αύξηση 3% το 1996 σε σχέση με το 1990. Ακολουθούν το Λουξεμβούργο με 2,4% η Γερμανία με 1,8% και η Ελλάδα με 1,1%.

Αντίστοιχη εικόνα διαμορφώνεται και στη περίπτωση των δαπανών για κατοικία και κοινωνικό αποκλεισμό, όπου σε εννέα χώρες παρατηρούμε μικρή αύξηση με τις υπόλοιπες να τις μειώνουν σε μικρό βαθμό. Η χώρα στην οποία ενισχύεται περισσότερο η συγκεκριμένη κατηγορία από την ανακατανομή των δαπανών είναι η Φινλανδία με 1% το 1996 σε σχέση με το 1990 και ακολουθούν η Γαλλία με 0,7% με τις υπόλοιπες (Δανία, Γερμανία Ελλάδα Ιρλανδία Πορτογαλία) η μετατόπιση να κυμαίνεται από 0,1% – 0,5% (βλέπε πίνακα 2).

Κατανομή κατά κατηγορία των κοινωνικών δαπανών ως % του συνόλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1999

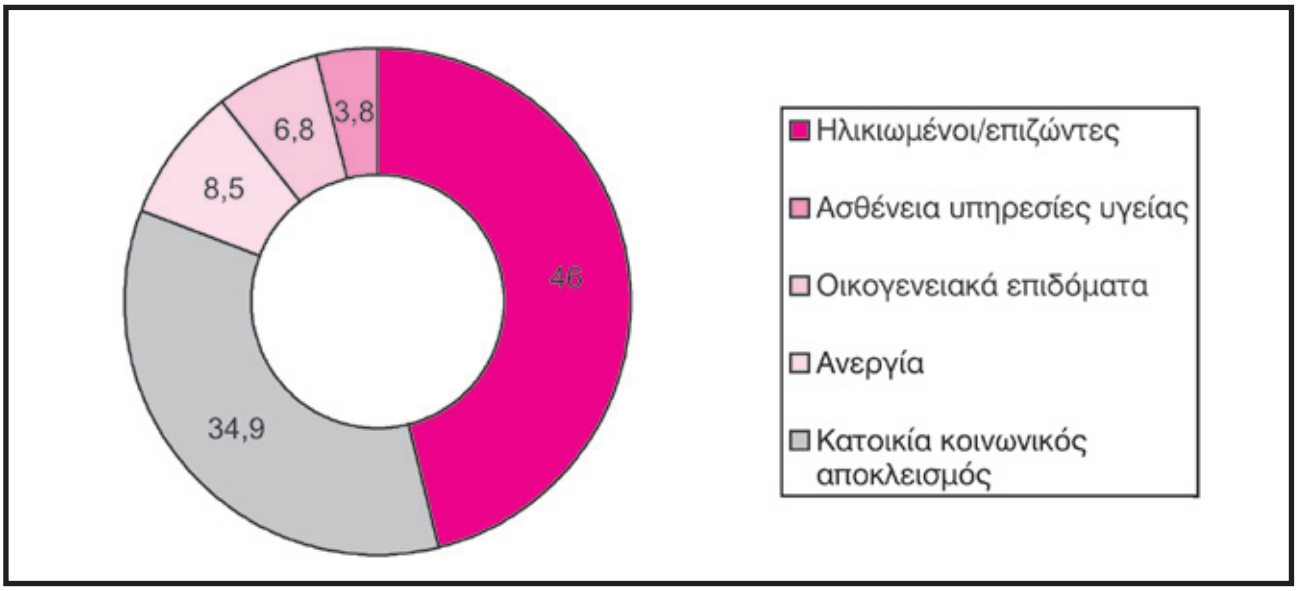

Πηγή Eurostat 2001

Πίνακας 1. Η Κοινωνική προστασία στην Ευρώπη το 1999

	Κατά κεφαλή δαπάνες σε ΜΑΔ*	Δαπάνες κοινωνικής προστασίας ως % του ΑΕΠ			Πηγές χρηματοδότησης ως % του συνόλου των εισφορών							
					Εισφορές του κράτους		Εισφορές εργοδοτών		Κοινωνική εισφορά**		Άλλες πηγές***	
Χώρα		1990	1996	1999	1990	1999	1990	1999	1990	1999	1990	1999
Βέλγιο	6573	26,4	28,7	28,2	23,8	25,7	41,5	49,4	25,5	22,4	9,2	2,5
Δανία	7440	28,7	31,4	29,4	80,1	65,2	7,8	9,2	5,3	19,2	6,8	6,4
Γερμανία	6633	25,4	30,0	29,6	25,2	32,8	43,7	36,9	28,4	28,1	2,7	2,3
Ελλάδα	**3648**	**22,9**	**22,9**	**25,5**	**33,0**	**28,6**	**39,4**	**37,7**	**19,6**	**23,4**	**8,0**	**10,3**
Ισπανία	3416	19,9	21,8	20,0	26,2	26,8	54,4	52,2	16,9	17,0	2,5	4,0
Γαλλία	6385	27,9	31,0	30,3	17,0	30,4	51,0	46,5	28,5	20,3	3,5	2,8
Ιρλανδία	3512	18,4	17,8	14,7	58,9	59,8	24,5	24,2	15,6	14,8	1,0	1,2
Ιταλία	5507	24,7	24,8	25,3	27,2	38,9	54,9	43,6	15,5	14,4	2,5	3,1
Λουξεμβούργο	8479	22,1	24,0	21,9	41,5	46,9	29,5	24,7	21,0	24,4	8,1	4,0
Ολλανδία	6902	32,5	30,1	28,1	25,0	15,3	20,0	28,4	39,1	37,4	15,9	18,9
Αυστρία	6716	26,7	29,6	28,6	35,9	35,0	38,1	37,4	25,1	26,9	0,9	0,7
Πορτογαλία	3588	15,2	21,3	22,9	33,8	40,9	36,9	27,6	20,1	16,8	9,2	14,7
Φινλανδία	5722	25,1	31,6	26,7	40,6	43,4	44,1	37,2	8,0	12,8	7,3	6,6
Σουηδία	7116	33,1	34,5	32,9		48,9		36,3		9,6		5,2
Μ. Βρετανία	5872	23,0	28,3	26,9	42,6	47,3	28,1	27,7	26,9	24,0	2,4	0,9
Ε.Ε	**5793**	**25,5**	**28,5**	**27,6**	**28,8**	**35,7**	**42,5**	**37,9**	**24,6**	**22,7**	**4,1**	**3,7**

Πηγή: Eurostat 2001

* *Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης*

** *Μισθωτοί + αυτοαπασχολούμενοι + συνταξιούχοι + άλλοι*

*** *Διάφορα έσοδα όπως τόκοι και κέρδη επιχειρήσεων.*

Πίνακας 2. Κοινωνικές δαπάνες στις χώρες της Ε.Ε κατά κατηγορία ως % του συνόλου των δαπανών

	Επιζώντες ηλικιωμένοι		Ασθένεια υπηρεσίες υγείας και αναπηρία		Ανεργία		Οικογένεια		Κατοικία και κοινωνικός αποκλεισμός	
Χώρα	1990	1996	1990	1996	1990	1996	1990	1996	1990	1996
Αυστρία	50,0	48,5	33,2	33,3	4,6	5,7	10,5	11,0	1,8	1,5
Βέλγιο	40,4	43,2	34,1	32,1	13,8	14,5	9,4	8,0	2,4	2,3
Δανία	36,7	38,9	30,1	28,5	15,4	13,8	11,9	12,4	6,0	6,5
Φινλανδία	33,8	33,9	44,0	36,0	6,1	13,9	13,5	12,5	2,6	3,6
Γαλλία	42,7	43,5	35,6	35,0	8,3	8,1	9,3	8,7	4,1	4,8
Γερμανία	45,8	41,1	38,0	37,1	5,9	9,6	7,6	9,4	2,7	2,9
Ελλάδα	**50,9**	**49,0**	**34,7**	**34,9**	**4,2**	**4,3**	**7,2**	**8,3**	**3,0**	**3,5**
Ισλανδία		30,7		49,6		3,7		12,9	-	3,2
Ιρλανδία	30,5	26,1	38,4	39,1	14,6	16,7	11,4	12,8	5,2	5,3
Ιταλία	59,6	65,9	33,7	28,5	1,7	1,9	4,9	3,6	0,0	0,0
Λουξεμβούργο	45,8	43,4	39,1	38,5	2,6	3,5	10,8	13,2	1,7	1,4
Ολλανδία	37,4	38,5	44,7	43,6	8,3	12,0	5,6	4,4	3,9	1,6
Νορβηγία	34,4	33,7	43,7	43,1	6,9	5,7	10,8	13,8	4,1	3,7
Πορτογαλία	43,1	43,3	46,9	44,6	2,5	5,8	7,1	5,6	0,4	0,6
Ισπανία	42,9	45,3	36,6	36,9	18,0	14,5	1,7	2,0	0,9	1,3
Σουηδία		38,9		33,9		10,3		10,5	-	6,3
Μ. Βρετανία	42,5	40,1	36,1	37,5	5,7	5,8	9,0	8,7	6,7	7,8
ΕΕ-15[1]	**45,7**	**44,8**	**36,5**	**35,5**	**7,1**	**8,4**	**7,6**	**7,9**	**3,1**	**3,4**

Πηγή: Eurostat 1999. Κοινωνική προστασία στην Ε.Ε., την Ισλανδία και τη Νορβηγία.

[1] *Εκτός της Σουηδίας*

ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΤΩΤΑΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ 1984-2003

ΕΓΣΣΕ – ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΑΠΟ – ΕΩΣ	ΗΜΕΡΟ-ΜΙΣΘΙΟ (δραχμές)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ	ΜΙΣΘΟΣ (δραχμές)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %	ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ (12 μήνες) δρχ.	Ποσοστό αύξησης ετήσιων ονομαστικών αποδοχών (σχέση προηγ. έτους)	(Ποσοστό μεταβολής) Σύγκριση μέσου ετήσιου ΔΤΚ κάθε έτους με τον αντίστοιχο προηγ. έτους	Ποσοστό μεταβολής πραγματικών αποδοχών
ΕΓΣΣΕ 1984	1.5-31.8.84 1.5-31.8.84 1.9-31.12.84	1202 1285 1314	10,8 6,9 2,2	27012 28876 29511	10,8 6,9 2,2	341596	-	18,6%	-
ΕΓΣΣΕ 1985	1.1-30.4.85 1.5-31.8.85 1.9-31.12.85	1422 1516 1548	8,2 6,6 2,1	31931 34038 34759	8,2 6,6 2,1	402912	17,9%	19,2%	-1,09%
1986	1.1-31.4.86 1.5-31.8.86 1.9-31.12.85	1618 1639 1716	4,5 1,3 4,7	36316 36792 38251	4,5 1,3 4	445436	10,5%	23,1%	-10,25%
1987	1.1-30.4.87 1. 5-31.8.87 1.9-31.12.87	1787 1805 1886	4,1 1 4,5	40100 40501 42324	4,8 1 4,5	491700	10,38%	16,4%	-5,1%
ΕΓΣΣΕ 1988	1.1-31.4.88 1.4-31.8.88 1.9-31.12.88	2074 2106 2243	10 1,5 6,5	46443 47143 502074	9,7 1,5 6,5	575172	16,9%	13,5%	+3%
ΕΓΣΣΕ 1989	1.1-30.4.89 1.5-31.8.89 1.9-31.12.89	2450 2475 2705	9,3 1 9,3	54828 55376 60506	9,2 1 9,3	682840	18,7%	13,7%	+4,39%
ΕΓΣΣΕ 1990	1.1-31.8.90 1.9-31.12.90	2911 3118	7,6 7,1	65105 69727	7,6 7,1	808992	18,4%	20,4%	-1,6%
ΕΓΣΣΕ 1991	1.1.91 1.7.91	3315 3501	6,3 5,6	74121 78272	6,3 5,6	914358	13,02%	19,5%	-5,4%
1992	1.1.92 1.7.92	3721 3870	6,28 4	83160 86487	6,24 4	1017882	11,3%	15,8%	-3,8%
ΕΓΣΣΕ 1993	1.1.93 1.7.93	4081 4411	5,45 8,08	91206 98568	5,45 8,07	1138644	11,8%	14,4%	-2,2%
ΕΓΣΣΕ 1994	1.1.94 1.7.94	4632 4934	5 6,5	103497 110225	5 6,5	1282332	12,6%	10,9%	+1,53%
1995	1.1.95 1.7.95	5132 5336	4 4	114634 119220	4 4	1403124	9,41%	8,9%	+0,46%
ΕΓΣΣΕ 1996	1.1.96 1.7.96	5531 5753	3,5 4	123520 128460	3,5 4	1511880	7,75%	8,2%	- 0,41%

1997	1.1.97 1.7.97	6000 6195	1% + 3,25% 3,25%	133962 138315	1% + 3,25% 3,25%	1633662	8,05%	5,5%	2,4%
ΕΓΣΣΕ 1998	1.1.98 1.7.98	6364 6492	0,2%+ 2,5% 2%	142056 144897	0,2%+ 2,5% 2%	1721718	5,.39%	4,8%	0,56%
1999	1.1.99 1.7.99	6609 6701	0,4% + 1.4% 1,4%	147513 149578	0,4% + 1.4% 1,4%	1782548	3,53%	2,6%	0,9%
ΕΓΣΣΕ 2000	1.1.00 1.7.00	6882 6986	0,7% + 2% 1,5%	153643 155947	0,7% + 2% 1,5%	1857474	4,2%	3,2%	0,97%
2001	1.1.01 1.7.01	7111 7218	1,8% 1,5%	158754 161136	1,8% 1,5%	1919274	3,3%	3,4%	- 0,09%
ΕΓΣΣΕ 2002	1.1.00 1.7.00	7480 7615	1,1%+ 2,5% 1,8%	166981 169986	1,1%+ 2,5% 1,8%	2021802	5,34%	3,5% *	1,77%
2003	1.1.01	7911	3,9%	176616	3,9%	2119392	4,8%	3,2%**	1,55%

Πηγή: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΓΣΣΕ 2002-2003	ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΑΠΟ – ΕΩΣ	ΗΜΕΡΟ-ΜΙΣΘΙΟ (ευρώ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ	ΜΙΣΘΟΣ (ευρώ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΥΞΗΣΗΣ %	ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ (12 μήνες) δρχ.	Ποσοστό αύξησης ετήσιων ονομαστικών αποδοχών (σχέση προηγ. έτους)	(Ποσοστό μεταβολής) Σύγκριση μέσου ετήσιου ΔΤΚ κάθε έτους με τον αντίστοιχο προηγ. έτους	Ποσοστό μεταβολής πραγματικών αποδοχών
ΕΓΣΣΕ 2002	1.1.02 1.7.02	21,95 22,35	1,1%+ 2,5% 1,8%	490,04 498,86	1,1%+ 2,5% 1,8%	5933,39	5,34%	3,5% *	1,77
2003	1.1.03	23,22	3,9%	518,32	3,9%	219,54	4,8%	3,2%**	1,55%

403(b)(7)

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Τεύχος 84, Ιούνιος 2002

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η ΓΣΕΕ και οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων, υπέγραψαν την 15η Απριλίου 2002 την νέα Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) για το 2002 και το 2003. Στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και τα δύο μέρη συμφώνησαν για τη συνέχιση του μεταξύ τους διαλόγου και την ανάληψη εκείνων των πρωτοβουλιών, ώστε να επιτυγχάνεται η ενσωμάτωση των μεταξύ τους συμφωνιών στην εσωτερική νομοθεσία. Η μείωση του χρόνου εργασίας χωρίς μείωση των αποδοχών, πέραν του οικονομικού σκέλους του διεκδικητικού πλαισίου, ήταν ένα από τα βασικά θεσμικά αιτήματα της ΓΣΕΕ. Η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ σε αυτό το τεύχος παρουσιάζει τη νέα ΕΓΣΣΕ. Επιπλέον, παρουσιάζονται άρθρα για την απασχόληση το 2001, καθώς επίσης, την κοινωνική προστασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος, η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ παρουσιάζει την εξέλιξη κατώτατου μισθού και ημερομισθίου 1984-2003.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Χρήστος Πολυζωγόπουλος • **ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:** ΤΟ Δ.Σ.ΤΟΥ ΙΝΕ, *Πρόεδρος:* Χρήστος Πολυζωγόπουλος, *Αναπληρωτής Πρόεδρος:* Νώντας Λαμπρακάκης, *Αντιπρόεδρος:* Π. Βούτος, Στ. Λαιμός, Γ. Ποντικός, *Γρ. Οικονομικού:* Κ. Πουπάκης, *Διευθύνων Σύμβουλος* Φ. Φατούρος, *Μέλη:* Α. Βλάχος, Π. Γρατσάνης, Χ. Καλύβας, Ν. Τσιούνης, Α. Μητρόπουλος, Γ. Ντάσης, Δ. Παρλαβάντζας, Λ. Τέσκος, •**ΓΡΑΦΕΙΑ:** Εμμ. Μπενάκη 71Α, Αθήνα 106 81, Τηλ: 010 3327710, 010 3327726, Fax: 010 3304452• **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ** www.inegsee.gr.• **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ:** ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 010 5156820, Fax: 010 5156811

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ
Ιουλιανού 24, Τ.Κ. 104 34